

Living Lab als proeftuin voor “Gezonde en duurzame voedsel- en leefomgeving”

De noodzakelijke transitie naar een gezond en duurzaam voedselsysteem vraagt een omschakeling in de voedselproductie, voedselomgeving, voedselverspilling en consumptiepatroon. In het Living Lab worden de omschakelingen getest op haalbaarheid en succes waarmee het Living Lab bijdraagt aan effectieve versnelling van nieuwe economie, welvaart en welzijn in Nederland.

Doel en functie Living Lab

Het Living Lab is een testomgeving voor de transitie van het voedselsysteem met duurzame verdienmodellen, gezondheidswinst en bijdrage klimaatdoelen. Het Living Lab is een interactieplatform als ecosysteem voor continu debat met de samenleving dat onderling vertrouwen en bedrijfsontwikkeling bevordert. Het Living Lab is een real-life omgeving op relevante schaal (buurt, stad, platteland) met o.a. de volgende functies:

- Analyseren van gedrag, gezondheid, milieueffecten in de voedselketen.
- Co-creëren en co-design met gebruikers en producenten.
- Experimenteren met interventies, ruimtelijk instrumentarium, innovaties en gezonde keuzes.
- Verkennen en ontdekken van duurzame en toekomstige wensen en (markt)kansen.

Ethische, juridische, culturele, sociale en gezondheidsaspecten maken daar onderdeel van uit. Voor het Living Lab zullen ook nieuwe technieken worden ontwikkeld om data te genereren. Met een langdurige regionale dataverzameling kunnen op termijn diverse factoren in de transitie van het voedselsysteem beter worden geanalyseerd.

Het Living Lab ondersteunt daarmee de transitie naar een circulaire economie met duurzame voedselproductie en gezonde voedselconsumptie.

Verdienvermogen, gezondheid, duurzaamheid, vestigingsklimaat

Innovaties, bedrijfsmodellen, technieken, novel food e.d. kunnen vroegtijdig worden getest op acceptatie, gezondheid, milieueffecten en haalbaarheid, waardoor deze versneld en met minder risico op de markt kunnen worden gebracht. Volgens McKinsey kan door gezondheidspreventie het bbp met 10% stijgen en interventies voor gezondheidswinst kunnen in het Living Lab worden uitgetest.

Om succesvol te zijn in de nationale groeistrategie en de vastgestelde klimaat- en gezondheidsdoelen, is een krachtige samenwerking tussen de diverse ketenpartijen van cruciaal belang. Op regionale schaal kan dit eenvoudiger georganiseerd worden en het ‘ecosysteem Utrecht’ met o.a. Regiodeal FoodValley, Citydeal, Taskforce Korte Keten, AI HUB MN, GGD, ROM, Health cluster, lijkt geschikt om een dergelijk grootschalig en permanent Living Lab te organiseren.

Het Living Lab draagt met de ontwikkelde kennis bij aan een gezonde, duurzame en innovatieve voedselomgeving en functioneert daarmee als katalysator voor de ontwikkeling van een modelregio met een uitdagend en ‘gezonder’ vestigingsklimaat voor (internationale) bedrijven. De verkregen inzichten, kennis en modellen kunnen op termijn worden geëxporteerd naar andere regio’s of landen en worden gebruikt voor nationaal beleid en nieuwe (sociale) innovaties.

Kosten en financiering

De kosten van experimenten in het Living Lab worden bekostigd vanuit onderzoeksprogramma's (nationaal, Europees), subsidies of organisaties/overheid/bedrijven die onderzoek uitvoeren.

De infrastructurele kosten van het Living Lab bestaan o.a. uit huisvesting office, coördinatie, organisatie, ontwikkeling onderzoeksmethoden, data-opslag en design. De kosten voor een periode van 10 jaar worden geschat op ca. 5 miljoen. Dit plan wordt door veel partners ondersteund en met Sustainable Food Initiative wordt momenteel een rapport opgesteld voor ontwikkeling van een frame work voor een living lab.

Het Living Lab kan ook worden ingezet bij andere aanvragen van groeifonds, ministeries, topsectoren en onderzoeksprogramma's. Het Living Lab heeft het vermogen om zichzelf te vernieuwen en voortdurend aan te passen aan de ontwikkelingen in de maatschappij en bedrijfssectoren. Daarmee is dit Living Lab een duurzaam initiatief voor transitie.

©: Future Food, Universiteit Utrecht